

Natura besarkatu

DAVID BOU
LA DIRECTA-KO KAZETARIA

Pereren bizitza erabat aldatu zen duela hamahiru urte. Goizetik gauera inbertsio txar batzuek kalean utzi zuten, bere ondasun material guztiak galduta, hiru urte pasa bizitoki izan zuen autoa salbu. Orduan erabaki zuen arrantzaleen aterpe txiki batera bizitzera joatea, Costa Bravako hondartza eder batean, ingurune natural babestu betean.

Aterpe edo “barraka” hori Estatuko Portuak erakundearen jabetzakoa da eta udalak kudeatzen du. Mendeak direla, udalari giltza eskatuta bizilagunek herri bazkariak egiten dituzte asteburu eta jaiegunetan. Hori guztia ez da aldatu Pereren presentziarekin, ez baitu baimen formalik behin betiko bizitzeko, baina bere funtzio altruista bermatzen duen kapital sozial aberatsa pilatu du: ingurunea giza arrastotik libre mantentzea.

Azken udetan bisitariak modu espontzialean ugalduta paradisu txiki horretan, lehenago herritar gehienentzat ia ezezaguna zena. Garraiobideen eta komunikabideen hobetzea, turismoaren hedatzea erosteko ahalmen txikiagoa duten gizarte-mailalara eta ohiko oporlekuen kolapsoa dira faktore nagusiak, besteak beste.

Hiru hilabetez hirian konfinatuta egon ondoren, aire garbia arnastea behar bihurtu zaio jende askori. Espainiako Estatutik kanpo bidaiatzeko zailtasunek eta pandemiagatik ezarritako

**Polemika piztu da:
zenbateraino arautu
edo mugatu beharko
genituzke gure
harribitxi naturaletarako
sarbideak?**

segurtasun distantziak eta murrizketek egin dute gainerakoa. Inguruko naturaguneak helmuga posiblerik onena zirenean, horregatik izan dituzte inoiz baino bisitari gehiago, eta horrek eztabaida sakona azaleratu du.

Pica d’Estats gailurreko irudiak –Kataluniako tontor enblematikoa Ekialdeko Pirinioetan–, argazki bat ateratzeko txandaren zain dagoen txangozale ilara luzearekin, naturaren masifikazioarekiko kezka eragin dute, baita inguruko lakuetan jende asko bainatu izanak eta gailurrera bidean utzitako zabor erre-kastoak ere. Polemika piztu da: zenbateraino arautu edo mugatu beharko genituzke gure harribitxi naturaletarako sarbideak?

Ingurumen ondorioak ugariak dira, eta ekosistemak suntsitzen laguntzen dute: faunak ihes egiten du gizakiak eragiten duen estresaren ondorioz, edo gure urratsek higadura sortzen dute. Kalte horiek arintzeko, zenbait tokitan, sarrera ordainketa sinbolikoa eta edu-

kiera kuotak ezarri dituzte ingurunea lehengoratzeko. Gaztelugatzen ere hala gertatu da eta hori bezalako adibideek erakutsiko digute neurri horiek nahikoa diren ala ez.

Mundu guztiak du naturaz gozatze-ko eskubidea, baina horrek batzuetan prestakuntza edo laguntza eskatzen du. Generalitateko suhiltzaileen datuen arabera, mendi erreskateak % 20 hazi dira Katalunian konfinamenduaren ostean, gertatzen ari denaren erakusgarri: kontzientzia eta ingurumen hezkuntza garbia orokorra da, gu geu eta ingurunea arriskuan jarritz.

Pere itsasoari so zegoen patxadatsu, abuztu betean, galdetu nionean ea udan ehunka pertsona egunero ikusteak ez ote zuen nekatzen, bakardadera ohituta egonik. “Gehien gogaitzen nauena da hogeita hamar urtez urtero etortzen direnak kezu egotea, hemen egoteko gainerakoek baino eskubide gehiago balute bezala”.

Harrituta, bere azken gogoeta entzun nuen: “Zenbat eta jende gehiagok ezagutu eta maitatu leku hau, orduan eta zailagoa izango dute suntsitu nahi dutenek”. Ingurunea areago estimatzen irakatsi zidan Perek egun hartan, eta errespetu horren igorle izatea besterik ez nuke nahi, hura gozatzen duen ororen arrastoa ezabatzeko olatu bat nahikoa izan dadin. Orain, zuei dagokizue ezagutzea. ●